

Indeks potrošačkih cijena (CPI) *Novembar 2014. godine*

Mjesečna deflacija u novembru iznosila -0,1%

Mjesečna deflacija u novembru, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,1%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine u prosjeku ostale na istom nivou. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacijske imali su pad cijena: voća; goriva i maziva; frizerskih, kozmetičkih i drugih ličnih usluga; povrća; usluga smještaja.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Ostali proizvodi i usluge (-0,7%); Hoteli i restorani (-0,6%); Prevoz (-0,4%); Odjeća i obuća (-0,2%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,1%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Zdravlje (+1,2%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (+0,2%); Rekreacija i kultura (+0,2%); Alkoholna pića i duvan (+0,1%). Cijene u grupama: Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Komunikacije; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Positivne godišnje stope inflacije u novembru zabilježene su u grupama: Zdravlje (+3,5%); Hrana i bezalkoholna pića (+1,0%); Alkoholna pića i duvan (+0,8%); Rekreacija i kultura (+0,5%); Odjeća i obuća (+0,1%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Komunikacije (-3,5%); Prevoz (-2,0%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-1,6%); Ostali proizvodi i usluge (-0,9%); Hoteli i restorani (-0,6%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,2%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

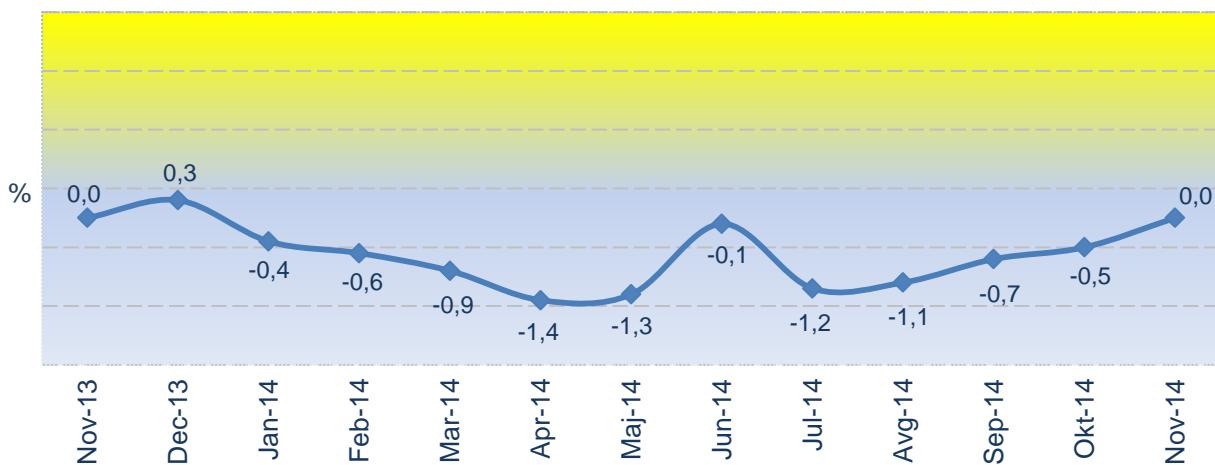

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi %	<u>Nov 2014</u> <u>Ø 2013</u>	<u>Nov 2014</u> <u>Okt 2014</u>	<u>Nov 2014</u> <u>Nov 2013</u>	<u>Jan-Nov 2014</u> <u>Jan-Nov 2013</u>
00	CPI - ukupno	1000,0	-0,6	-0,1	0,0	-0,7
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	-1,9	-0,1	1,0	-1,6
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	4,2	0,1	0,8	4,1
03	Odjeća i obuća	70,7	3,1	-0,2	0,1	-0,6
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,2	0,0	-0,2	0,1
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	-1,3	0,2	-1,6	-1,0
06	Zdravlje	38,2	3,9	1,2	3,5	2,2
07	Prevoz	101,0	-2,6	-0,4	-2,0	-0,6
08	Komunikacije	57,1	-3,2	0,0	-3,5	-3,9
09	Rekreacija i kultura	27,2	-1,4	0,2	0,5	-2,9
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,1
11	Hoteli i restorani	23,0	-1,9	-0,6	-0,6	0,6
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	-0,4	-0,7	-0,9	0,6

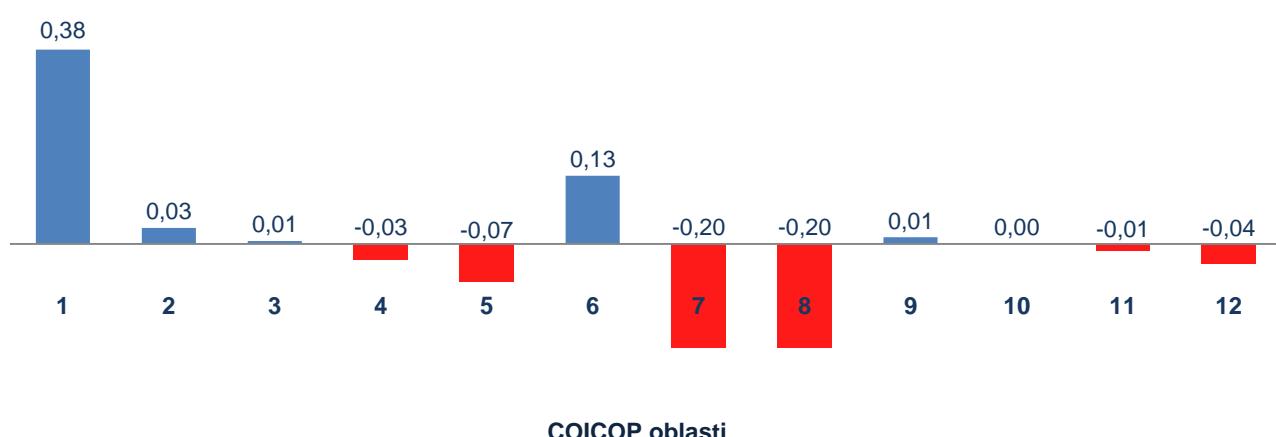
Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), nov. 2014.

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mješevnu stopu inflacije, nov. 2014.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi %	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procenatnim poenima
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,5	0,04
0622	Stomatološke usluge	7,0	3,8	0,03
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	0,8	0,02
0115	Ulja i masti	16,3	0,6	0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	2,3	0,01
0111	Hljeb i žitarice	61,7	-0,1	-0,01
0112	Meso	104,6	-0,1	-0,01
1120	Usluge smještaja	5,7	-2,7	-0,02
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-0,5	-0,02
0117	Povrće	38,4	-0,7	-0,03
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	12,9	-2,2	-0,03
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-0,8	-0,04
0116	Voće	22,5	-2,7	-0,06

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, nov. 2014.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi %	Godišnja inflacija %	Uticaj u procenatnim poenima
0111	Hljeb i žitarice	61,7	4,7	0,29
0117	Povrće	38,4	5,8	0,22
0116	Voće	22,5	9,4	0,21
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	4,1	0,10
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	5,1	0,10
0411/2	Stvarne rente	13,2	6,9	0,09
0312	Odjeća	39,3	1,5	0,06
0454	Čvrsta goriva	40,0	1,3	0,05
0951	Knjige	5,5	9,4	0,05
0942	Usluge kulture	3,5	-7,7	-0,03
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	-2,7	-0,03
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-9,5	-0,03
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-1,8	-0,04
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-1,7	-0,05
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	-3,4	-0,06
0451	Električna energija	71,6	-2,3	-0,17
082/30	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	56,8	-3,6	-0,20
0115	Ulja i masti	16,3	-16,5	-0,27
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-5,9	-0,30

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definije kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se objavljaju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 0,5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:
Miroslav PEJOVIĆ
Tel. +382-20-230 805
contact@monstat.org